

This article could be the beginning of a deeper study of the phenomenon of *Zhaivir* almanac – the creation of a complete description of all numbers: numeration, frequency and dates of releases, places of printing, circulation; representation of names and geographies; brief information about publishers, editorial board, authors, artists, patrons.

If this description will be sent to various libraries and other scientific institutions, it would be a good reference point and tool for researchers.

Key words: almanakh, *Zhaivir*, Berezhany, applications, edition, special issue.

УДК 070(=161.2)(477.85):070.481(477.83-25)''19''

Мирослав РОМАНЮК

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5826-3335>

доктор історичних наук, професор,

член-кореспондент НАН України

Львівська національна наукова

бібліотека України імені В. Стефаника,

(Львів, Україна)

e-mail: myroslav_romaniuk@ukr.net

УКРАЇНСЬКА ПРЕСА ПІВНІЧНОЇ БУКОВИНИ МІЖВОЄННИХ РОКІВ У ПУБЛІКАЦІЯХ ЛЬВІВСЬКОЇ ГАЗЕТИ «ДІЛО»

DOI: [https://doi.org/10.37222/2524-0331-2021-11\(29\)-4](https://doi.org/10.37222/2524-0331-2021-11(29)-4)

За публікаціями журналістів львівської газети «Діло» визначено особливості висвітлення проблемно-тематичних аспектів функціонування української преси, що розвивалася у міжвоєнні роки в умовах румунського панування. Наголошено, що ця проблематика була особливо важливою для галицьких журналістів, оскільки перебування Галичини у цей час у межах Польської Республіки створило у багатьох випадках схожі умови для розвитку преси. Охарактеризовано корпус інформаційних матеріалів (замітки, анонси, звіти), в яких на широкому суспільно-політичному тлі розкривалися реалії буковинської преси. Приділено також увагу аналітичним і публіцистичним

матеріалам, які висвітлювали цю проблематику. Відзначено, що публікації цього проблемно-тематичного напрямку формують такі групи: матеріали (здебільшого проблемні статті) про становище української преси в Буковинському краї, що подавалися в контексті суспільно-політичної проблематики; статті, в яких висвітлено пресовидавничу проблематику загалом; статті, зміст яких розкривав специфіку функціонування конкретних часописів, характеризував проблемно-тематичні особливості журналістських текстів; публікації, присвячені знаковим особам пресовидавничого руху – журналістам, редакторам, видавцям. Аналітико-публіцистичні матеріали журналістів «Діла» підтверджували непроті умови діяльності української преси на Буковині, особливості її творчих поривань і функціональних невдач.

Підкреслено, що в журналістських матеріалах «Діла» міститься значна кількість відомостей, які дозволяють не тільки з'ясувати особливості висвітлення цієї тематики, виокремити основні пресові проблеми, охарактеризувати специфіку подання цієї інформації, а й заповнити лакуни в історії української буковинської преси, доповнити її новою інформацією, що не була зафіксована до цього в інших історичних джерелах.

***Ключові слова:** українська преса, Північна Буковина, міжвоєнний період, історія преси, журналістські матеріали, читацька аудиторія.*

Постановка проблеми. Українська преса Північної Буковини розвивалася у 1920–1930-х рр. у складних умовах румунської займанщини та політичних утисків. У ці роки українці неодноразово здійснювали спроби відновити ті часописи, які виходили в австро-угорській період, або ж розпочати нові пресовидавничі проекти. Однак влада не була зацікавлена в розвитку українського інформаційного простору, тому такі ініціативи відразу заборонялися, відновлені видання закривалися. Досліджуючи особливості розвитку і функціонування української буковинської преси у міжвоєнні роки, важливо простежити особливості обговорення її функціонування у пресі українських країв, що перебували на той час під юрисдикцією інших держав. Особливо важливо для розкриття історичних реалій буковинської преси залучити журналістські матеріали галицьких часописів, оскільки перебування Галичини у цей час у межах Польської Республіки створило у багатьох випадках схожі умови для розвитку преси.

Мета дослідження полягає у розкритті особливостей висвітлення проблем функціонування і розвитку української преси Північної Буковини в галицькій пресі у міжвоєнні роки, визначенні основних тематичних аспектів вказаної проблематики, яку обговорювали журналісти газети «Діло», характеристики специфіки подання цієї інформації.

Об'єкт дослідження – публікації української щоденної газети «Діло» міжвоєнних років, які інформували про українську буковинську пресу загалом і окремі часописи зокрема, характеризували основні аспекти її функціонування, аналізували специфіку її змісту.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Українська преса Північної Буковини міжвоєнних років неодноразово визначалася як об'єкт дослідження українських науковців. Особливості її розвитку розкривали Ю. Тернопільський, А. Жуковський, Д. Квітковський, В. Кубійович. Науковець О. Добржанський відзначав, що ця преса є важливим джерелом знань про Буковину [2]. Сьогодні дослідники вивчають пресу Буковини як важливий чинник у формуванні національної соборності, визначають її роль у розвитку українців в умовах румунської окупації, аналізують зміст окремих часописів, специфіку подання проблемно-тематичних аспектів [4; 5].

Однак про особливості розвитку преси Північної Буковини у висвітленні журналістів періодичних видань, які виходили в цей же час у Галичині, немає наразі досліджень. Важливим для виконання цих завдань слугує історико-бібліографічне дослідження «Діло: матеріали до біобібліографістики» К. Курилишина, шість томів якого містять інформацію про журналістів, публіцистів, редакторів буковинської преси [3]. Дослідник працює над наступними томами видання, які обійматимуть міжвоєнні роки, де буде представлена інформація про учасників пресовидавничого руху на Буковині. У монографії Л. Сніцарчук «Українська преса Галичини (1919–1939 рр.) і журналістикознавчий дискурс» [7] побіжно йде мова про інформаційні приводи для галицьких журналістів у висвітленні основної проблематики буковинської преси.

Методи дослідження. У статті використано такі загальнонаукові та спеціальні методи дослідження: аналізу та синтезу, прес-кліпінгу, історичний та мікроісторичний, історико-бібліографічний, проблемно-тематичний, індукції та дедукції, за допомогою

яких виокремлено низку статей у галицькій пресі, присвячених висвітленню пресової проблематики на Північній Буковині, порівняно особливості розвитку буковинської та галицької преси, з'ясовано ключові проблемно-тематичні особливості публікацій, охарактеризовано основні змістові домінанти у поданні інформації про буковинську пресу в галицькій пресі в міжвоєнні роки.

Виклад основного матеріалу. Дослідження особливостей висвітлення інформації про буковинську пресу в галицьких часописах дає змогу розкрити такі аспекти, на яких зосереджувалися галицькі журналісти: умови функціонування, цензура і нагляд, формування журналістського середовища, вплив на розвиток преси політичного, економічного, культурного життя українського соціуму. Найбільш активними у висвітленні цієї теми були часописи «Книжка», «Новий Час», «Свобода», «Український Голос». Як стверджує Л. Сніцарчук, «у галицьких часописах розміщувалося чимало журналістикознавчих текстів, які заторкували проблеми функціонування української преси на рідних землях (Буковина, Волинь, Галичина, Закарпаття, радянська Україна)... висвітлювали особливості контент-наповнення, характеризували стиль і стилістику виконуваних журналістських завдань» [7, с. 292].

За нашими спостереженнями, найбільше матеріалів було опубліковано у львівській газеті «Діло», редакція якої не тільки уважно стежила за суспільно-політичними подіями, що відбувалися на Буковині, а й висвітлювала проблеми української журналістики краю. У ч. 10 за 1928 р. цієї газети Омелян Попович опублікував статтю «“Діло” на Буковині», де відзначив, що буковинські українці постійно були його активними читачами: «Поява “Діла” з початком 80-х років (XIX ст. – М. Р.), його народня мова і ясна національна думка впливали корисно на національне відродження – освідмлення молодшого, ба й старшого покоління на Буковині, де саме в ту пору боровся народній напрям із кацапством, що й закінчилося побідою народньої ідеї, чого доказом було заснування газети “Буковина” 1886 р.». О. Попович наголосив на важливому внеску «Діла» у «розбудову й скріплення національної свідомости буковинських українців».

Інформаційні матеріали про буковинську пресу (замітки, анонси, повідомлення, звіти) розміщувалися в «Ділі» здебільшого під

рубриками: «Вісти з Ромунії», «З життя буковинських українців», «З життя на Буковині», «З життя українців на Буковині», «Новини», «Під румунською займанщиною», «Під румунською окупацією». Сьогодні ці повідомлення дозволяють доповнити історію буковинської преси новою інформацією, що не була зафіксована в інших історичних джерелах.

Під рубрикою «Новини» опубліковано багато повідомлень про пресовидавничий рух на Буковині, про заснування і початок виходу нових часописів, їх припинення (із зазначенням причин), про цензурні утиски; подавалися також відомості про обсяг видань, зміст конкретних чисел, оголошувалися імена видавців і редакторів.

Під рубрикою «З життя буковинських українців» та іншими названими нами рубриками вміщувалися матеріали, які подавали різнотипну інформацію, що стосувалася загалом суспільного, політичного, економічного, культурного життя українців у краї. Пресова проблематика висвітлювалася не як основна тема, а залежно від тематики основного повідомлення. Наприклад, у вміщеній тут замітці про реорганізацію кантональної партії УНП (Українська національна партія), де, як відзначалося, функціонувало спеціальне «партійне бюро інформації та організаційних справ» (1937. Ч. 1), наголошено, що з огляду на «брак партійної преси» очільник партії Володимир Залозецький зумів досягти домовленості з редакцією газети «Час» про надання місця в «селянському» числі щоденника для проведення на його сторінках передвиборної агітаційної кампанії. До слова, «селянський» випуск газети хоч і містив «за багато сільсько-господарського й замало українського й інформаційного матеріалу», однак при цьому він мав майже вдвічі більший наклад, ніж інші числа газети (Курдидик А. 1 щоденник, 2 тижневики і 2 місячники. 1935. Ч. 1), що слугувало партійцям важливим приводом для вибору часопису як інформаційної бази.

У рубриці «Під румунською займанщиною» (1926. Ч. 98) поміж низкою повідомлень про суспільно-політичні події в краї містилися матеріали про невідрадне становище української преси на Буковині. Журналісти газети відзначали: «Щоби знищити невигідну собі українську пресу, румунська влада користується своєрідними методами». Автор замітки повідомляв, що румунська пошта згідно з розпорядженням сигуранци від початку окупації краю не доста-

вила жодної української «хліборобської або соціалдемократичної» партійної газети, крім тих видань, які підтримували румунський уряд. Окрім того, ті часописи, які критично висвітлювали діяльність уряду, підлягали знищенню без жодних пояснень.

Про те, що впродовж усіх міжвоєнних років українську пресу Буковини супроводжували складні проблеми, підтверджувала, зокрема, замітка п. н. «Кінець української преси на Буковині» (1938. Ч. 37). Тут повідомлено, що, згідно із законом про «винятковий стан», було закрито 35 українських, єврейських, польських, російських часописів, серед яких – українські видання «Час», «Правда», «Рада». Однак редакції низки видань зуміли прилаштуватися до нових вимог румунської влади і невдовзі продовжили своє функціонування. Про це, наприклад, свідчив опублікований «лист з Буковини» п. н. «З українського життя в Румунії» (1938. Ч. 101) без вказаного авторства. Зазначено, що, згідно з новим законом про пресу, змушені були «переорганізуватися» популярні часописи «Час», «Рада», «Хліборобська Правда». Автор пояснював основні норми закону, згідно з якими газети, що виходили більше ніж 30 разів за рік, мали право випускати видавничі спілки з членством у них осіб з румунським громадянством; обмежувалося отримання фінансової допомоги редакціями газет з боку держави та від «чужинців»; визначалися чіткі вимоги до праці журналістів.

Низка повідомлень висвітлювала проблеми, з якими стикалися редактори і журналісти багатьох видань, – арешти, «неіснуючі провини», жорстоке поводження у в'язницях, інші «роблені труднощі українським публіцистам», а також безпідставне закриття часописів, конфіскація або нищення накладів тих чи інших видань, заборона розповсюдження галицьких книжкових і пресових видань. Здебільшого таку інформацію редакція «Діла» отримувала від своїх дописувачів з Північної Буковини або ж віднаходила в інформаційних колонках іншомовної преси краю.

Аналітичні й публіцистичні матеріали, які висвітлювали проблеми буковинської преси, поділяються на низку тематичних груп: 1. Матеріали (здебільшого проблемні статті) про становище української преси в Буковинському краї, що подавалися в контексті суспільно-політичної проблематики; 2. Статті, в яких висвітлювано пресовидавничу проблематику загалом; 3. Статті, зміст яких

розкривав специфіку функціонування конкретних часописів, характеризував проблемно-тематичні особливості контенту цих видань; 4. Матеріали, присвячені знаковим особам пресовидавничого руху, – журналістам, редакторам, видавцям.

До першої групи належать публікації, які містять багато фактів про складні процеси розвитку і функціонування української преси на Північній Буковині, спричинені перебуванням українського краю під румунською окупацією. Журналісти відзначали, що вони досить часто обговорювали в «Ділі» проблеми ускладнення українського життя у краї, «наводили все нові приклади сваволі підрядних чинників місцевої адміністрації, невпинну пресову кампанію проти “ще існуючих зрутенізованих румунів” та систематичну румунізацію дітвори» (нч. Заяви розпуки. 1937. Ч. 120). В опублікованому дописі «З румунського “раю”» (1925. Ч. 267) автора, який використав криптонім Б., висвітлено ставлення окупаційної влади до українців, «позбавлених національних і людських прав». Зокрема, дописувач відзначав, що «всю українську пресу, всяке наше друковане слово тут заборонено. І не тільки на території між Прутом і Дністром, не тільки в Бесарабії, але навіть у місті Чернівцях і на його передмістях нікому не доручають українського друкованого слова».

До другої групи публікацій належать матеріали «Діла», в яких редакція, висвітлюючи проблеми українського соціуму на Північній Буковині, спрямовувала свої зусилля на розкриття конкретних пресових проблем. «Для порівняння та висновкування галицькому читачеві пропонувалися кількісні характеристики пресової ситуації в Румунії: 1 млн 200 тис. румунських угорців мали до диспозиції 21 щоденник, 830 тис. німців – 12 щоденників, 250 тис. росіян – 5 щоденників, 1 млн українського населення послуговувався одним-єдиним щоденним “Часом”, що розпочався у жовтні 1928 р.» [7, с. 333]. Ці дані навела Л. Сніцарчук, послуговуючись інформацією з публікації «Діла» п. н. «Українська преса в Ромунії» (1929. Ч. 30).

Більш докладні відомості наведено в матеріалі «Катальог преси в Ромунії» (1929. Ч. 42). Це видання побачило світ у бухарестській «німецькій анонсовій агенції» Моссе і було розраховане передовсім для «торговельних і промислових кругів». Невідомий

автор докладно охарактеризував каталог, навівши низку важливих фактів про пресовидавничий рух у Румунії. Зокрема, відзначено, що в країні виходять, окрім румунських, угорські (21 щоденник, 17 тижневиків, 3 двотижневики), німецькі (12 щоденників, 13 тижневиків, 2 дводенника, 6 півтижневиків) єврейські (один щоденник, сім тижневиків, один дводенник, один півтижневик), російські (п'ять щоденників). Українські часописи представлено щоденником «Час» та тижневиком «Хліборобська Правда». Автор публікації наголосив, що в цьому каталозі подано тільки політичні (суспільно-політичні) видання, які могли зацікавити потенційних рекламодавців з огляду на читацьку аудиторію, та вищі від «фахових видань з ріжних галузей знання, торгівлі і промислу» видань накладу.

«Складними й незвичайно важкими» назвав умови, в яких функціонувала буковинська преса українців, журналіст галицької газети А. Курдидик, опублікувавши статтю «Серед перешкод і колод», написану на основі «вражінь і нотатків з побуту в Чернівцях» (1935. Ч. 34). У статті визначено ті аспекти, які негативно позначалися на розвитку преси: низька активність читацької аудиторії і, як наслідок, матеріальні труднощі редакцій, надмірна увага цензорів до змісту видань та накладання на редакції штрафів за «незручні» для влади публікації. А. Курдидик вважав, що до цих причин необхідно було долучити й «брак контакту буковинської української преси з Галичиною та брак фахових журналістів у ній (з винятком двох трьох)». Він підкреслював, що до «браку контактів» суттєво долучилася польська влада, яка заборонила розповсюдження в Галичині часопису «Самостійна Думка» та перешкоджала поширенню часописів «Час», «Рада», «Самостійність». У свою чергу, румунська влада заборонила в Буковинському краю низку галицьких видань, зокрема газету «Новий Час» та дитячий журнал «Дзвіночок». «1 щоденник, 2 тижневики і 2 місячники» – таким побачив А. Курдидик загалом наповнення українського інформаційного простору в уже згадуваній статті (1935. Ч. 31), ведучи мову про український пресо- та книговидавничий рух на Буковині загалом і про кількісні та якісні показники преси зокрема. Автор охарактеризував також низку часописів, вважаючи за потрібне відкрити їх галицьким читачам. На його думку, одним із найцікавіших часописів був тижневик «Рада», що подавав досить широку картину українського

світу – від подій у Чернівцях до міжнародних новин. У статті також високо оцінено заслуги редактора цієї газети Ю. Сербинюка.

Журналіст «Діла» розглянув ще один аспект діяльності преси – її зміст і, відповідно, фаховість журналістів, відзначивши, що під цим кутом зору ця преса «зовсім невесела». Він мав на увазі суттєві втручання у зміст преси цензурних органів, особлива увага при цьому проявлялася до висвітлення гострих проблем українського суспільно-політичного життя. Однак діячі української преси знаходили можливості належного інформування читачів. Саме тому автори праці «Буковина – її минуле і сучасне» відзначали, що в 1930-ті рр. «українська преса зазнала верху свого розвитку як під оглядом кількості видань, так і їхнього змісту» [1, с. 640].

Ще одна група публікацій ознайомлювала галицьких читачів із часописами, більшість з яких не потрапляла до Галичини через владні заборони. Журналісти характеризували тижневики «Рада», «Хліборобська Правда» і «Самостійність», місячники «Самостійна Думка» та «Українська Ластівка», інші видання, розглядали конкретні публікації цих видань. Читачі дізнавалися також про вихід нових чисел часописів, їх редакторів, обраний напрям, наклад.

Однак чи не найбільшу увагу приділено в газеті чернівецькому часопису «Час» (1928–1940). Редакція пильно стежила за діяльністю цього видання, висвітлювала особливості його функціонування, розкривала специфіку змісту. «У лютому 1929 р. цей часопис відзначив вихід сотого числа – такі “ювілеї” широко святкувалися українськими пресодруками під польською і румунською окупаціями, адже постійно існувала загроза репресивного втручання у долю видання» [7, с. 333]. Відзначаючи цю важливу для «Часу» подію, «Діло» акцентувало його здобутки при виконанні визначених завдань: «привернення вселюдному шкільництву українського характеру, боротьба за українську мову в громадах, церквах, судах і т. д., відновлювання читалень і філій “Української Бесіди”, зачатки власної економічної організації». Завдяки часопису український «рух поширюється також на Бесарабію і Мараморошину, про що свідчать хочби дописи з тих країв у “Часі”» (З приводу ювілею «Часу». 1929. Ч. 30).

У матеріалі «Один рік “Часу”» (1929. Ч. 221), присвяченому річниці його виходу, журналісти «Діла» відзначали, що єдиний укра-

їнській щоденній газеті доводилося складно боротися за свого читача, хоча «редакція виконала совісно своє завдання інформатора й лучника поміж українцями Буковини, Бесарабії й Мараморощини». Наголошено також, що галицька аудиторія повинна була б також підтримати видання «у його великій національній роботі і тим самим відновити та скріпити давній зв'язок між обома частинами українського народу».

Про те, що газета стала справжнім друкованим рупором українців, свідчила, наприклад, публікація «1500 число черновецького “Часу”» (1934. Ч. 3). Автор відзначав, що редакція зуміла налагодити видавання щоденника, що дозволило утримувати власну друкарню.

Уважне прочитання змісту буковинських видань, висвітлення та обговорення тематико-типологічних аспектів було дуже важливим для галицької газети та її читачів. Як пояснювалося в матеріалі «Під румунським чоботом» (1924. Ч. 251), «деякі справи, з якими хочемо познайомити й наших читачів», суголосні з проблемами галицьких українців, «тим більше, що й ці сусіди (румунська влада. – *М. Р.*) примінують до українського народу ті самі методи винародовлення». Журналісти аналізували зміст «Хліборобської Правди», «Самостійности», інших видань, визначали важливість порушених проблем у цих виданнях.

Сьогодні в науковий обіг введено низку праць, які висвітлюють біографії тих осіб, що брали активну участь у розбудові українського слова на Буковині, – засновників преси, видавців, редакторів, журналістів, активних авторів та ін. Ще одна група публікацій газети «Діло» містить таку біографічну інформацію, що складається з багатьох фактів з життя й творчості цих особистостей, де розкривається їх роль і вплив на українське життя краю загалом, внесок у розвиток преси. Це, зокрема, матеріали про С. Смаль-Стоцького, М. Василька, Л. Когута, К. Кракалію, С. Лакусту, О. Поповича та багатьох інших діячів преси. Наприклад, в обсяговому матеріалі В. Сімовича п. н. «Наукова діяльність акад. Смаль-Стоцького» (1939. Ч. 201, 203–204) відзначено, що діяч значною мірою причинився до розвитку української культури Буковини. Автор наголосив, що С. Смаль-Стоцький творив «національне життя на Буковині, життя на всіх його ділянках», особливо у пресовидавничій сфері,

окресливши його важливу роль у функціонуванні газети «Буковина» та її значенні для українців краю.

Висновки. Публікації галицької преси (для розгляду було використано газету «Діло») свідчили про значне зацікавлення журналістів і читацької аудиторії проблемами українців, що вимушено проживали під владою інших держав. Здебільшого це були інформаційні матеріали, в яких на широкому суспільно-політичному тлі розкривалися проблеми преси. Аналітико-публіцистичні матеріали журналістів «Діла» підтверджували складні умови діяльності української преси на Буковині, особливості її творчих поривань і функціональних невдач. Як стверджували згодом автори праці «Буковина – її минуле і сучасне», характеризуючи розвиток преси краю у міжвоєнні роки, що «як розміром, так і змістом ці видання носили на собі тавро неперемінливого румунського терору» [1, с. 639].

Важливо, що в журналістських матеріалах «Діла» міститься значна кількість інформації, яка дозволяє не тільки отримати відомості про особливості висвітлення цієї тематики, виокремлення основних пресових проблем та пояснення їх галицьким читачам, а й заповнити лакуни в історії української преси загалом і преси Буковини зокрема. Як ми вже відзначали у попередніх своїх працях (див., наприклад, [6]), ці та інші досліджувані аспекти предмета пресознавства розкривають перед новою генерацією вчених широкі можливості для осмислення історичного досвіду, синтезу традицій української періодики, ефективного прогнозування шляхів розвитку сучасної преси.

1. Буковина – її минуле і сучасне / за ред. Д. Квітковського, Т. Бриндзана, А. Жуковського. Париж; Філадельфія; Детройт, 1956. 965 с.
2. Добржанський О. Національний рух українців Буковини другої половини ХІХ – початку ХХ ст. Чернівці: Золоті литаври, 1999. 574 с.
3. Курилишин К. Часопис «Діло» (Львів, 1880–1939 рр.): матеріали до біобібліографістики. Дрогобич: Коло, 2015–2021. Т. 1–6.
4. Попович Ю. Ідея єдності України крізь призму художніх публікацій на сторінках часопису «Промінь» (1922–1923 рр.). *Журналістика: зб. наук.праць*. Київ, 2016. Вип. 15(40). С. 5–19.
5. Попович Ю. Роль газети «Самостійність» (1934–1937) у національному самовиявленні буковинців. *Український інформаційний простір*. Київ, 2013. Ч. 1. С. 252–259.

6. Романюк М. Українська преса Північної Буковини як джерело вивчення суспільно-політичного життя краю (1870–1940 рр.). Львів: Фенікс, 2000. 588 с.
7. Сніцарчук Л. Українська преса Галичини (1919–1939 рр.) і журналістикознавчий дискурс. Львів, 2009. 416 с.

References

1. (1956). Bukovyna – yii mynule i suchasne [Bukovyna – its past and present] / za red. D. Kvitkovskoho, T. Bryndzana, A. Zhukovskoho, Paryzh; Filadelfiya; Detrojt, 965 s. (in Ukr.).
2. Dobrzhanskyj, O. (1999). Nacionalnyj rukh ukrajyntiv Bukovyny drugoyi polovyny XIX–pochatku XX st. [The national movement of Ukrainians in Bukovyna region in 19th – at the beginning of 20th cc.], Chernivtsi; Zoloti lytavry, 574 s. (in Ukr.).
3. Kurylyshyn, K. (2015–2020). Chasopys «Dilo» (Lviv, 1880–1939 rr.): materialy do biobibliohrafistyky [«Dilo» newspaper (Lviv, 1880–1939): materials to bio- and bibliographical studies]; Drohobych: Kolo, т. 1–6. (in Ukr.).
4. Popovych, Yu. (2016). Ideya yednosti Ukrayiny kriz pryizmu khudozhnikh publikacij na storinkakh chasopysu «Promin» (1922–1923 rr.) [The idea of Ukraine's unity on the pages of «Promin» magazine (1922–1923)]. *Zhurnalistyka: zb. nauk. pr.*, Kyiv, vyp. 15(40), s. 5–19. (in Ukr.).
5. Popovych, Yu. (2013). Rol gazety «Samostijnist» (1934–1937) u nacionalnomu samovyvavlenni bukovynciv [The role of «Samostijnist» newspaper (1934–1937) in the national self-determination of Bukovynians]; *Ukrayinskyj informacijnyj prostir*, Kyiv, ch. 1, s. 252–259. (in Ukr.).
6. Romanyuk, M. (2000). Ukrayinska presa Pivnichnoyi Bukovyny yak dzhherelo vyvchennya suspilno-politychnoho zhyttya krayu (1870–1940) [The Ukrainian Press of the Northern Bukovyna as a source for studying the social and political life of the region (1870–1940)], Lviv: Feniks, 588 s. (in Ukr.).
7. Snitsarchuk, L. (2009). Ukrayinska presa Halychyny (1919–1939 rr.) i zhurnalistykoznavchyj dyskurs [The Ukrainian press of Galicia (1919–1939) and the discourse of journalism studies], Lviv, 416 s. (in Ukr.).

Myroslav Romaniuk

UKRAINIAN PRESS OF THE NORTHERN BUKOVYNA
REGION DURING INTERWAR PERIOD IN PUBLICATIONS
OF LVIV *DILO* NEWSPAPER

The development of Ukrainian press under Romanian rule during interwar period attracted much attention of Galician journalists due to the similar conditions experienced in Galicia ruled by Polish Republic. This article describes distinctive features of problematic and thematic aspects of Ukrainian press functioning in Bukovyna region and their reception by *Dilo* newspapers's journalists. The author analyzed information materials including notes, announcements, reports covering the facts about Bukovynian press on a broad socio-political background. Either analytic and journalistic materials were examined. Thereby all materials concerning this problematic and thematic area were divided into several groups: materials (mostly problematic articles) about the situation of the Ukrainian press in Bukovyna region, represented in the context of socio-political issues; articles covering general press publishing problems; articles about separate publications, which characterized the problem-thematic features of journalistic texts; articles dedicated to prominent figures of the press movement, in particularly journalists, editors, publishers. Analytical and journalistic materials, written by *Dilo* newspaper journalists confirmed the difficult conditions for the Ukrainian press in Bukovyna region, the features of its creative impulses and functional failures.

The author stated that that journalistic materials of *Dilo* newspaper contained a significant amount of information that allows not only to clarify the characteristics of coverage of this topic, highlight important press issues, describe the specifics of presenting this information, but also to fill gaps in the history of Ukrainian press functioning in Bukovyna region, to supply it with new information that has not been recorded before in other historical sources.

Key words: Ukrainian press, Northern Bukovyna, interwar period, history of the press, journalistic materials, readership.